

Lekcia 5 Kde pracujú moji rodičia?

Slovná zásoba:	povolanie, lekár, učiteľ, pekár, cukrár, hasič, policajt, stavbár, murár, predavač, kvetinárka, kuriér, veterinár, modelka, moderátor, kozmonaut, pracovať, pomáhať, učiť, hasiť, piecť, opravovať, maľovať, stavať, liečiť, variť, doručovať, robiť, vyrábať, chcieť , nemocnica, škola, obchod, hasičská stanica, ambulancia, farby, náradie, uniforma, injekcia, lekáreň, polícia, riadok, stĺpec, oheň, požiar, stĺpec, prvý/druhý/tretí
Vetné väzby:	ja som lekár/učiteľka, chcem byť lekár/učiteľka, chcem sa stať lekárom/učiteľkou
Funkčné frázy:	Kde pracuje?
Inštrukčný jazyk:	pomenuj, ukáž, bež, prirad', nájdi, obráť lícom nadol
Pomôcky:	2 pláčačky, fotografie TEMA 2 Foto Čo robí? TEMA 2 Foto Kde žijeme, PL Kto to robí?, TEMA 2 Pexeso (časť Povolania)

Privítanie a naladenie na tému

Deti v skupine privítame. Podľa situácie vyberieme vhodný variant textu.

*Dobry deň vám kamaráti.
Dnešný/á štvrtok/streda... sa už kráti.
**Budeme sa spolu hrať,
povolania spoznávať!***

Učiteľ kladie deťom otázky zamerané na sociálnu konvenčnú komunikáciu. *Ako sa máš? Čo rád robíš? Čo rada robí tvoja mama? Čo rád robí tvoj otec?*

Pohybová aktivita bez slovnej odpovede

Učiteľ vyberá fotografie povolání: *učiteľka/pekár/lekár/hasič/maliarka/predavač/policajtká*. Nahlas ich pomenuje a pripína ich na tabuľu alebo ukladá na zem do dvoch skupín podľa ženského a mužského gramatického rodu.

Učiteľ ukazuje na jednotlivé povolania a pomenúva ich niekoľkokrát v rôznom poradí, napr. *Ona je učiteľka/maliarka/predavačka/policajtká. On je pekár/lekár/hasič/policajt/maliar/predavač*. Zadáva pokyny najprv všetkým deťom, neskôr adresne jednotlivu, napríklad:

- **Ukáž, kde je učiteľka/pekár/lekár/hasič/modelka/predavač/policajtká, atď.**
- **Chod' k fotografii, na ktorej je: pekár/lekár/hasič/moderátor/predavač/policajtká, atď.**
- **Obráť fotografiu lícom nadol: pekár/lekár/hasič/kuriér/predavač/policajtká, atď.**

Na konci aktivity sú všetky karty obrátené obrázkom nadol.

Dialogická hra: Čo robí?

Aktivita nadväzuje na predchádzajúcu. Učiteľ otočí jednu kartu obrázkom nahor. Vyzve deti, aby pantomímou zahrli povolanie, ktoré je na obrázku. Po zahrnutí pantomímy deti jedno za druhým povedia, aké povolanie napodobnili. *Ja som lekár/ka. Ja som hasič/ka, atď.* Ďalším krokom v aktivite je rozšírenie slovnej zásoby o slovesá v dialógu:

U: *Čo robí lekár? Zopakuj.* Deti zopakujú otázku.

U: *Lekár lieči ľudí. Zopakuj.* Deti zopakujú odpoveď.

U: *Čo robí hasič? Zopakuj.* Deti zopakujú otázku.

U: *Hasič hasí oheň/požiar. Zopakuj.* Deti zopakujú odpoveď.

Pozn. pre učiteľa: Návrik dialógov učiteľ vedie a prispôsobuje podľa jazykovo-komunikačnej úrovne schopností detí. Napríklad: Čo robí lekár? Lekár lieči ľudí. Lekár meria tlak. Lekár predpisuje lieky. Čo robí kuriér? Kuriér doručuje balíky. Kuriér šoféruje auto. Kuriér nakladá balíky/tovar.

Aktivita s gramatikou

Aktivitu v ďalšom kroku rozvíjame vetnou väzbou *chcem byť/chcem sa stať*. Učiteľ vyzve jedno dieťa, aby si vybralo povolanie, predviedlo ho pantomimicky. Úlohou ostatných je uhádnuť povolanie a pomenovať ho. Nasleduje návrik dialógov s cieľom osvojovania vetných väzieb. Učiteľ dbá, aby sa v dialógu vystriedali všetky deti.

Dialóg 1 U: **Chceš byť lekárkou/hasičom/učiteľkou?**

D: **Áno, chcem. Nie, nechcem.**

Dialóg 2 U: **Čím chceš byť?**

D: **Chcem byť učiteľkou/hasičom/hackerom.**

Dialóg 3 U: **Čím sa chceš stať?**

D: **Chcem sa stať učiteľkou/hasičom/hackerom.**

Učiteľovu rolu môžu následne prevziať deti.

Hra Kde pracujú moji rodičia?

Po triede sú rozložené obrázky budov a objektov (fotografie TEMA 2 Foto Kde žijeme). Učiteľ pomenuje povolanie a postupne vyzýva deti jednotlivo, aby plácačkou označili správny objekt.

V nasledovnom kroku učiteľ rozdelí deti do dvoch tímov. Každý tím má jednu plácačku. Hra prebieha v kolách. Prvý člen tímu po vypovedaní povolania učiteľom beží k obrázku a plácačkou označí správny objekt. Vyhráva ten tím, ktorého člen dobehne prvý. Slovná zásoba: *učiteľka/škola, predavačka/obchod, hasič/hasičská stanica, murár/stavba, lekár/nemocnica, programátor/kancelária, učiteľ/škola, kuriér/e-shop, veterinár/ambulancia.*

Učiteľ vedie dialóg s deťmi, ponecháva priestor pre spontánne odpovedanie detí.

U: *Kde pracuje tvoj otec/tvoja mama/teta?*

D: *Moja mama pracuje v lekárni.*

U: *Čo robí v práci robí tvoja mama?*

D: *Predáva lieky./Nosí poštu./Informuje./Upratuje./varí./Roznáša obed.*

Pozn. pre učiteľa: Učiteľ používa slovnú zásobu v závislosti od situácie a aktuálneho sociálneho zloženia detí v skupine. Slovná zásoba môže byť rozšírená alebo zúžená (v nemocnici nepracujú len lekári a zdravotné sestry, ale aj upratovačka, zdravotník, sanitár, informátor a pod.). Učiteľ sa takto vyhne jednostrannému pohľadu a stereotypom.

Pracovný list Kto to robí?

Deti pracujú s PL Aké je to povolanie? Učiteľ sa zameriava na orientáciu na ploche listu. V riadku ide o rozlišovanie: *prvý/druhý/tretí riadok*. Rozlišovanie stĺpcov: *stĺpec vľavo, v strede, vpravo*.

Aktivitu učiteľ začne predstavením pojmov *riadok* a *stĺpec* s vizuálnou oporou pracovného listu a konkrétnym poukazaním. *Toto je riadok. Toto sú riadky. Toto je stĺpec. Toto sú stĺpce.* Učiteľ

porozumenie overuje ďalšími inštrukciami. Ukáž na prvý/druhý/tretí riadok. Ukáž na stĺpec vľavo/v strede/vpravo.

Po osvojení uvedenej slovnej zásoby sa učiteľ vráti k téme povolania. Vyzve deti, aby rozmiestňovali obrázky z pexesa T2 Pexeso (Povolania) do riadkov a stĺpcov podľa pokynov.

- Ukáž na **prvé políčko v prvom riadku**. Prečítam, čo je tam napísané. Stavia domy. Kto stavia domy? Nájdi obrázok. Polož ho tam. Učiteľ zopakuje otázku Kto stavia domy? Deti odpovedajú stavbár/murár.
- Ukáž na **tretie políčko v prvom riadku**. Prečítam, čo je tam napísané. Pečuje koláče. Kto pečuje koláče? Nájdi obrázok. Polož ho tam. Učiteľ zopakuje otázku Kto pečuje koláče? Deti odpovedajú pekár/pekárka/cukrár/cukrárka.
- Ukáž na **prvé políčko v treťom riadku**. Prečítam, čo je tam napísané. Robí kytice. Kto robí kytice? Učiteľ zopakuje otázku Kto robí kytice? Deti odpovedajú kvetinár/kvetinárka.

Pracovný list 1 Kto to robí?

KTO TO ROBÍ?		
STAVIA DOMY	LIEČI ZVIERATÁ	PEČIE KOLÁČE
LIEČI ĽUDÍ	UČÍ V ŠKOLE	VARÍ JEDLÁ
ROBÍ KYTICE	DORUČUJE LISTY	POMÁHA V NÚDZI

Učiteľ pokračuje uvedeným postupom až do vyplnenie celého pracovného listu.

*Pozn. pre učiteľa: V slovnej zásobe je slovo **núdz**a, ktorého význam je potrebné vysvetliť. Slovo núdza, však poskytuje deťom priestor pre argumentovanie. Majú viacero možností odpovede lekár, veterinár, hasič, policajt, a pod.*

*Pozn. pre učiteľa: V prípade, že pre deti je hra stále náročná, pomocou slovných vyjadrení **prvý/druhý/tretí riadok, stĺpec vpravo/vľavo/v strede**, učiteľ môže zvoliť len základný variant hry Bingo. Po vyplnení políčok v hre učiteľ nahlas komentuje a ukazuje, čo má dieťa usporiadané **v riadkoch a stĺpcoch** pre porozumenie týchto pojmov.*

Záver

Učiteľ sa na záver lúči s deťmi podaním ruky, zamávaním, pozdravom, básničkou a pod.

*Dovidenia, už je čas,
O týždeň/o dva dni, stretneme sa zas.*